

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE pentru modificarea art.1 din Legea nr.189/2021 și a alin.(1) al art.139 din Legea nr.53/2003 – Codul muncii

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea titlului și a articolului 1 din Legea nr.189/2021, precum și modificarea alin.(1) al art.139 din *Legea nr.53/2003 – Codul muncii*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de act normativ are ca scop declararea zilei de 10 mai ca zi de sărbătoare legală și includerea acestei zile în alineatul (1) al art.139 din *Legea nr. 53/2003 – Codul muncii*, act normativ în vigoare în care sunt reglementate zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează.

Textul *de lege lata* al art.139 alin. (1) din *Codul muncii* stabilește faptul că zile în care nu se lucrează pot fi numai zilele de sărbătoare legală, cum ar fi:

- aniversarea unui eveniment istoric național,
- o sărbătoare religioasă, sau
- zile cu o semnificație deosebită, celebrate în mai multe țări.

Ziua de 10 mai se încadrează în noțiunea de *sărbătoare legală*, atât în sens juridic, cât și în sens comun, semantic, fiind o aniversare a unui eveniment istoric național de o importanță deosebită pentru România, sărbătorită în fiecare an în temeiul unui act normativ în vigoare, respectiv a *Legii nr. 189/2021 privind sărbătorirea zilei de 10 mai ca Ziua Independenței Naționale a României*.

Proclamarea Independenței de Stat a României de către Camerele reunite ale Parlamentului României a avut loc la data de 9 mai 1877 iar *Legea* a fost promulgată în ziua de 10 mai 1877. Ziua de 10 mai marchează și începutul domniei regelui Carol I. La o zi după ce Mihail Kogălniceanu a citit Declarația în Parlament (9 mai), Carol I a semnat independența României față de Imperiul Otoman, pecetluită ulterior prin jertfa din Războiul de Independență.

Ziua de 10 Mai este o dată fundamentală în istoria modernă a României, având o triplă semnificație regală și națională între 1866 și 1947: sosirea principelui Carol I în 1866, proclamarea independenței de stat în 1877 și încoronarea ca regat în 1881. A fost sărbătorită ca Ziua Națională, simbolizând independența și modernizarea țării.

Între 1866 și 1947, 10 Mai a fost celebrată drept Ziua Națională a României sau Ziua Regalității, simbolizând unitatea, independența și dinastia.

După venirea comuniștilor la putere, sărbătoarea a fost interzisă, fiind înlocuită de 23 August. Astăzi, 10 Mai este sărbătorită ca Ziua Regalității și Ziua Independenței Naționale, fiind o zi de celebrare a identității istorice și a monarhiei constituționale.

Semnificațiile multiple ale acestei zile — începutul domniei lui Carol I, proclamarea independenței și simbolistica regalității — converg într-un reper istoric de prim rang, care merită pe deplin recunoaștere oficială la nivelul societății românești contemporane.

Soluția legislativă propune includerea zilei de 10 mai în categoria zilelor libere plătite, stabilite ca sărbători legale în care nu se lucrează.

Conform *Codului Muncii*, zilele libere nelucrătoare plătite sunt reglementate prin Art. 139 (sărbători legale) și Art. 152 (evenimente familiale deosebite).

De-a lungul timpului, modificările aduse Codului Muncii pentru a crește numărul de zile libere au avut la bază următoarele motivații:

- **recunoașterea unor evenimente istorice și consolidarea identității naționale:** zilele de 24 ianuarie, 10 mai, 1 decembrie, au rolul de a marca identitatea națională, valorile culturale și de a onora momente istorice de o importanță deosebită pentru România;
- **creșterea nivelului de conștientizare publică** privind importanța independenței și a rolului instituțiilor care au contribuit la formarea României moderne;
- **alinierea cu practica europeană:** multe țări europene au un număr similar sau mai mare de zile libere oficiale și acordă o importanță deosebită momentelor fondatoare ale statalității lor;

- **respectarea vieții familiale și sociale:** sărbătorile legale permit salariaților să petreacă timp cu familia, fiind necesar un echilibru între viața profesională și cea personal;
- **recompensarea efortului:** acordarea de zile libere plătite este considerată o formă de justiție socială, asigurând că angajații nu sunt privați de venit în aceste zile, munca trebuind să fie demnă și corect remunerată;
- **stimularea turismului:** acordarea unor zile libere salariaților este susținută explicit pentru a încuraja consumul în sectorul HoReCa, manifestările culturale, educative și turismul intern;

Impactul socio-economic generat de adoptarea prezentei propuneri legislative este unul pozitiv pentru societatea românească, pentru mediul de afaceri, pentru agenții economici din domeniul HORECA, având în vedere amploarea manifestărilor asociate sărbătoririi unei zile naționale de o mare importanță pentru istoria României și pentru promovarea valorilor spirituale și culturale ale societății românești.

Prin adoptarea prezentului proiect de act normativ, românii vor putea sărbători Ziua Independenței Naționale a României, ca expresie a respectului față de istoria națională și față de valorile care au stat la baza constituirii statului român modern, revenind la tradiția dintre anii 1866-1947.

Propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat și este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) teza a doua din *Constituția României*, republicată și cu prevederile art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a fi respectate prevederile art.138 alin. (5) din *Constituția României*, republicată, indicăm ca sursă de finanțare prevederile art. 3 din Legea nr.136/2014 pentru organizarea și desfășurarea evenimentelor dedicate Zilei Naționale a României – 1 Decembrie, precum și reglementările prevăzute la alineatul (2) al art. 2 din Legea nr.189/2021 privind sărbătorirea zilei de 10 mai ca Ziua Independenței Naționale a României, ambele acte normative fiind în prezent în vigoare, promulgate de Președintele României și nefiind susceptibile a fi neconstituționale, având în vedere faptul că de la data intrării lor în vigoare au produs efecte juridice și nu a fost sesizată Curtea Constituțională cu privire la vreun element de neconstituționalitate al acestora. Recomandările din avizele cu nr.1534/20.12.2013 și nr.522/26.05.2016 ale Consiliului Legislativ au avut un rol consultativ pe parcursul desfășurării procedurii legislative pentru cele două proiecte de acte normative devenite *Lege*.

În vederea elaborării acestui proiect de act normativ au avut loc consultări cu factori determinanți în aplicarea prevederilor acestuia și rezultatul a fost unanim favorabil adoptării acestei inițiative legislative.

Față de cele prezentate, propunem Parlamentului României dezbateră și adoptarea prezentei inițiative legislative.

Deputat PNL,
Iulian-Alexandru MURARU

Deputat PNL,
Gigel Sorinel ȘTIRBU

LISTĂ DE SEMNĂTURI

Propunere legislativă pentru modificarea Legii 189/2021 privind sărbătorirea zilei de 10 mai ca Ziua Independenței Naționale a României și pentru modificarea alin.(1) al art.139 din Legea nr.53/2003 – Codul muncii

Nr. crt.	Nume și prenume	Grupul parlamentar sau Neafiliat	Semnătura
1.	Onor Octavian	PNL	
2.	Andrei Bacu	PNL	
3.	PISTRU - POPA GEANINA	PNL	
4.	MOS ARINA	PNL	
5.	MIRCEA FECHET	PNL	
6.	DANIEL GHEORGHE	PNL	
7.	ROBERT SIGHIARTĂU	PNL	
8.	Adrian Teodorescu Cernă	Partidul Național Liberal	
9.	BURDUJA SEBASTIAN	PNL	
10.	DIPLA DIMITRIE	PNL	
11.	Glutina Bogdan	PNL	
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

LISTĂ DE SEMNĂTURI

Propunere legislativă pentru modificarea Legii 189/2021 privind sărbătorirea zilei de 10 mai ca Ziua Independenței Naționale a României și pentru modificarea alin.(1) al art.139 din Legea nr.53/2003 – Codul muncii

Nr. crt.	Nume și prenume	Grupul parlamentar sau Neafiliat	Semnătura
1.	PISTRU-POPA GEANINA	PNL	
2.	MOISIN RADU-MARIN	PNL	
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			